

Innspill fra Forskningsavdelingen til ny strategi for INN – Innspillrunde 2

Forskningsavdelingen takker for invitasjonen til å gi tilbakemeldinger på utkast til ny strategi, som allerede har vært ute på en høring og deretter er endret i hht innspill fra ulike avdelinger og fra styret. Vi har samlet innspill fra både bibliotekavdelingen og forskningsadministrativ avdeling og disse er sammenfattet i dette svaret.

Visjon:

Den foreslåtte visjonen *Tverrfaglig kraft for samfunn i endring* har spesielt to utfordringer ved seg. Tverrfaglighet er viktig og avgjørende for å løse noen av verdens komplekse problemer og utfordringer. Når tverrfaglighet er en del av vår visjon kan det forstås som at tverrfaglig samarbeid skal gjennomsyre alt vi gjør og en uhensiktsmessig andel av incentiver vil styres mot tverrfaglighet. Dette kan virke hemmende på for eksempel vår evne til å legge til rette for banebrytende forskning av høy internasjonal kvalitet, som for eksempel kan få tildelinger i ERC og FRIPRO. En uhensiktsmessig vektlegging av tverrfaglig forskning kan også være utfordrende for ph.d.-kandidater og forskere tidlig i karrieren. Vi vet at ph.d.-kandidater med tverrfaglige prosjekt sliter mer enn andre kandidater med å finne relevante stillinger etter oppnådd grad, og tidligkarriereforskere kan falle mellom flere stoler dersom de har en utpreget tverrfaglig profil. Samtidig er det viktig å kunne samarbeide med fagpersoner fra andre fagområder, og det krever en bredde i kompetanse. Som universitet må vi legge til rette for at alle ansatte kan samarbeide på tvers av fag og disipliner, men det fordrer at den enkelte er trygg og kompetent i sin egen disiplin. Som universitet ønsker vi å bidra til samarbeid om kunnskapsutvikling og tverrfaglig samarbeid på prosjektnivå.

Videre kan det foreslåtte visjonen forstås som at INN skal være en kraft til endring uavhengig av om endringen er positiv eller negativ. Den impliserer en passivitet i forhold til endring og dette er ikke åpenbart i samsvar med INNs signering av Magna Carta Universitatum 2020 som blant annet innebærer at *Universities acknowledge that they have a responsibility to engage with and respond to the aspirations and challenges of the world and to the communities they serve, to benefit humanity and contribute to sustainability.* (<https://www.magna-charta.org/magna-charta-universitatum/mcu2020>).

Forskningsavdelingen mener derfor at forslaget til visjon innebærer både en uhensiktsmessig innsnevring av INNs handlingsrom og handlekraft. Forskningsavdelingen foreslår følgende som overordnet visjon:

Kunnskap som styrker et samfunn i endring

-Med integritet og nærhet til regionen skaper vi kunnskap som gjør en forskjell lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

Verdier:

Forskningsavdelingen mener forslaget til verdier slik de står nå (Inkluderende, nyskapende, nært) kunne vært for en hvilken som helst annen type organisasjon, for eksempel en bedrift eller idrettsklubb. Forskningsavdelingen mener verdiene bør gjenspeile INN som universitet og foreslår derfor følgende verdier:

- **Integritet (kjerneverdien)** - Akademisk frihet, uavhengighet og faglig mot.
- **Nyskaping** – Fri forskning, samarbeid og handlekraft er forutsetninger for nytenkning innen forskning og undervisning.
- **Nærhet** - Samfunnsmessig **nærhet** gjennom åpne studiesteder og tilgjengelige undervisning- og forskningsmiljøer

Skarpere identitet: Hva er INNs fortrinn – konkret?

Strategien skal fungere som et overordnet navigasjons- og styringsverktøy som gir retning, prioriterer, definerer ambisjonsnivå og skaper grunnlag for koordinering og beslutninger. Det legges opp til en “tight–loose–tight”-logikk: tydelig retning og mål, stor frihet i gjennomføring, og tydelig oppfølging på resultater. Fakultets- og studiestedsstruktur ligger fast.

Utkastet har en relevant og tidsriktig fortelling, men risikoen er at den blir for lik sektorspråket ellers (tværfaglighet, bærekraft, digitalisering, beredskap). For å gi tydelig særpreg bør INN formulere 2–3 signaturposisjoner som ingen andre kan kopiere like lett, og knytte dem til regionens fortrinn. I tillegg bør INN videreutvikle seg som universitet og derfor gi vekstmuligheter for fagmiljø som har et høyt nasjonalt og internasjonalt nivå i sin forskning. Forslag:

1) Definer “spydspiss(er)” per satsingsområde: én setning om *hva INN skal være blant de beste i Norge på*, og *hvorfor INN er spesielt egnet*. I tillegg: Bruk Innlandet som “living lab” (kommuner, naturbaserte næringer, distriktslogikk, beredskap, helse i spredtbygde områder) og si eksplisitt at dette er en del av særpreget.

2) Strategien sier at satsingsområdene er “ikke-rangerte”. Det kan være politisk forståelig, men styringsmessig skaper det uklarhet: *hva skal prioriteres når alt er viktig?* Forslag til grep: Innfør en enkel prioriteringslogikk i teksten. Det er ikke gitt at man må peke på fagområder, en bedre inngang kan være å si at: “INN trenger i kommende strategiperiode å styrke seg på akkvisisjon fra NFR og EU. Fagområder og miljø som kan vise til tilslag på søknader eller gode evalueringer på innsendte søknader vil derfor prioriteres ved fordeling av midler.” Ved å ta utgangspunkt i etablerte tilgjengelige evalueringssystemer sikrer vi som institusjon at miljø som har en høy faglig kvalitet gis rom for videre utvikling. Gjennom det legger vi til rette for fremtidig økt måloppnåelse hos NFR og EU, samtidig som vi hindrer korridorpolitikk og vi forsterker insentiv til å søke EU/NFR. Et slikt insentiv, og utviklingen det fremmer, vil også legge til rette for at forskere fra INN i større grad blir del av nasjonale og internasjonale konsortier.

Forskningsavdelingen mener at satsningsområdet Læring, kreativitet og digital innovasjon er godt, men opplever at begrepet “digital innovasjon” snevrer inn for mye ved at det ekskluderer flere miljøer som driver med innovasjon uten at det nødvendigvis er digital innovasjon.

Forskningsavdelingen foreslår at digital strykes og at satsningsområdet i stedet kalles Læring, kreativitet og innovasjon. Dette svekker ikke satsningsområdet, men åpner opp handlingsrommet som er nødvendig for å løfte innovative fagmiljøer ved universitetet.

Hvor er forskningen? Ser vi i teksten en strategi for å øke eller forbedre den?

Forskning er omtalt i utkastet, men mer som *prinsipp og ambisjon* enn som en *operasjonell satsing med konkrete virkemidler*. Det gjør at forskning kan oppleves lite synlig/vektlagt når man leser strategien som styringsdokument.

Forskning er nevnt i beskrivelsen av verdigrunnlag og ståsted: Strategien sier eksplisitt at “forskning og utdanning beriker hverandre”, og at utdanning, forskning, kunstnerisk utviklingsarbeid og formidling er likestilte aktiviteter. Videre er forskning nevnt i innledningen (rollen som kunnskapsaktør). Det legges vekt på å “utvikle ny kunnskap” og ta en tydelig posisjon gjennom spydspisser – men uten å beskrive hva som må endres i forskningssystemet for å få det til. Det er videre slått fast at satsingsområdene skal gi retning for prioriteringer innen bl.a. forskning og er koblet til EU/nasjonale prioriteringer for forskningsfinansiering. I målområde 3.1 “Faglig kraft og strategisk posisjon” står den tydeligste forskningsambisjonen: heve kvalitet, gjennomslag og ekstern finansiering i forskning (og KU/utdanning) innen satsingsområdene, og videreutvikle robuste fagmiljøer. Dokumentet beskriver videre at det skal komme handlingsplaner, og at KPI-er skal etableres og rapporteres. I tillegg finnes enkelte konkrete forskningsnære formuleringer under satsingsområdene (f.eks. “formidle og synliggjøre forskningsbasert kunnskap”, “drive forskning og kunnskapsutvikling”, “partnerskap ... med dokumentert effekt”).

Det er likevel uklart om dette er en strategi for å øke eller forbedre forskningen. Utkastet sier *hva* INN vil (kvalitet, gjennomslag, ekstern finansiering, robuste fagmiljø). Men det mangler i praksis en forskningsstrategi på virkemiddelnivå: *hvordan* man faktisk skal få til løftet (porteføljevalg, incentiver, kapasitet, tid, rekruttering, administrative tjenester, infrastruktur, krav til ledelse og oppfølging).

Forskningsavdelingen mener det er viktig at universitetet har en tydelig ambisjon om ikke bare å ha ressurseffektive administrative tjenester, men også administrative tjenester av høy kvalitet. På lik linje med at vi har som ambisjon å ha forskning og undervisning av høy kvalitet trenger vi også ambisjoner om høy kvalitet i administrasjonen. Karriereutvikling og faglighet er viktig også for ansatte i administrasjonen.

Forskningsavdelingen foreslår derfor at strekpunkt nummer to i punkt 3.3 omformuleres til: Sikre bærekraftig økonomi, god ressursutnyttelse og effektive arbeidsprosesser *av høy kvalitet* tilpasset universitetets størrelse, struktur og samfunnsoppdrag.